

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кременчуцький льотний коледж
Відділення фахової підготовки
Циклова комісія аеронавігації

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії
аеронавігації

протокол № 14 від 29.06.2023

Голова циклової комісії

Світлана ДРОЗДОВА

ВИКОРИСТАННЯ АВІАЦІЇ В ПІДРОЗДІЛАХ МВС УКРАЇНИ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Циклова комісія	Циклова комісія аеронавігації https://klk.univd.edu.ua/uk/dir/153
Контактний телефон	
E-mail	leps.nv.klk@gmail.com
ВИКЛАДАЧ	
	Дроздова Світлана Петрівна , викладач, спеціаліст вищої категорії E-mail: leps.nv.klk@gmail.com
Назва освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Аеронавігація
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	272 Авіаційний транспорт
Статус дисципліни	Вибіркова компонента освітньо-професійної програми
Мета вивчення дисципліни	надання здобувачам освіти базових знань щодо основ авіації МВС України, про регулювання авіації МВС України за національним повітряним правом. Формування

	у здобувачів освіти свідомості у необхідності глибокого вивчення законів і положень, які регулюють діяльність авіації в МВС України. Здобувачі освіти отримують знання вимог основних документів, які регламентують діяльність авіації МВС України, використання та технічне обслуговування ПС для забезпечення вирішення завдань, що стоять перед МВС України; отримання загального уявлення про засоби, за допомогою яких підрозділи МВС України та світу виконують свої завдання із залученням авіаційної техніки.
Завдання вивчення дисципліни	вивчення загальних відомостей про способи використання ПС, що сприяють вирішенню завдань МВС України.
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	Кількість кредитів ECTS 4 (загальний обсяг 120 год.) 3 них:
	- аудиторна робота: <u>60</u> год.
	- самостійна робота: <u>60</u> год.
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна Види навчальних занять: - лекції: <u>30</u> год.; - семінарські заняття: <u>0</u> год.; - практичні заняття: <u>20</u> год.
Самостійна робота	<i>Робота з навчальною літературою, нормативно- правовою базою: чи передбачене виконання контрольних робіт під час аудиторних занять чи поза аудиторними заняттями; виконання аналітично-розрахункових завдань, самостійне вирішення практичних задач, складання планів, програм, проектів тощо.</i>
Індивідуальні завдання	Реферат
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (ноутбук, проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом у мережу Інтернет.
Мова викладання	
Контроль	Методи контролю: усний контроль, письмовий. Форми контролю: поточний контроль і підсумковий контроль у формі заліку
Інтегральна компетентність, загальні компетентності (ЗК)	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у сфері авіаційного транспорту або у процесі

	подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів природничих, технічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК-03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (предметні, фахові) компетентності (СК)	СК-08. Здатність організовувати експлуатацію об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту.
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема № 1 «Структура Міністерства внутрішніх справ України». Загальна структура Міністерства внутрішніх справ України. Основні завдання та функції МВС України. Головні напрями діяльності МВС України. Взаємовідносини у сфері діяльності. Керівництво внутрішніми справами. Організаційна структура центрального апарату МВС України. Загальна структура Міністерства внутрішніх справ України. Підрозділи МВС України.	
Тема № 2 « Структура апарату Національної поліції». Структура Міністерства внутрішніх справ України. Структура територіальних органів поліції. Положення про Управління авіації та поліції на воді Національної поліції України. Авіація МВС України.	
Тема № 3 «Аеромедична евакуація». Поняття про Аеромедичну евакуацію. Законодавча база, зміст та вимоги. Організація аеромедичної евакуації пацієнтів вертольотами в умовах військових дій. Аеромедична евакуація, закордонний досвід збройних сил.	
Тема № 4 «Рятувальні операції». Система, що забезпечує рятувальні операції. Призначення підрозділів сил цивільного захисту ДСНС. Участь Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у проведенні АТО на сході України. Нормативна база. Авіаційна служба цивільного захисту населення. Проект структури авіаційної служби цивільного захисту населення. Дії органів національної поліції під час виникнення надзвичайних ситуацій, застосування авіації, урок Чорнобиля. Використання БПЛА в пошуково-рятувальних операціях та надзвичайних ситуаціях. Оснащення дронів для рятувально-пошукових операцій. Використання пошуково-рятувальних дронів DJI рятувальними командами.	
Тема № 5 « Підтримання громадського порядку з залученням авіації». Вертольоти і поліція, фрагмент історії. Забезпечення публічної безпеки і порядку. Іноземний досвід використання вертольотів у поліції (США). Оснащення для спостереження (США).	
Тема № 6 «Антитерористичні та спеціальні операції з залученням ПС». Закон України про боротьбу з тероризмом. Авіація України у АТО. Іноземний досвід використання авіації для боротьби з тероризмом.	

Тема № 7 «Охорона державного кордону й підтримання безпеки на дорогах з залученням ПС». Авіація Державної прикордонної служби України. Операції з пошуку і рятування в морському пошуково-рятувальному районі України. Правила авіаційного пошуку та рятування в Україні. Використання БПЛА у Держприкордонслужбі України. Підтримання безпеки на дорогах з залученням ПС.	
Тема № 8 «Залучення авіації у поліції на воді». Загальна інформація про використання авіації у Поліції на воді. Нормативна база діяльності Поліції на воді.	
Тема № 9 «Використання безпілотних літальних комплексів у МВС України». Використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. 2. Організаційно-правові засади використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. Особливості боротьби правоохоронних органів із дронами-порушниками. 4. Роль та місце безпілотних літальних апаратів при забезпеченні безпеки осіб під час проведення масових заходів.	
Тема № 10 «Система технічного обслуговування авіації МВС України». Контроль за роботами, які виконуються на авіаційній техніці. Зберігання авіаційної техніки під час експлуатації. Технічна експлуатація авіаційної техніки за станом. Склад повітряного судна та розподіл відповідальності персоналу інженерно-авіаційної служби за обслуговування систем повітряного судна залежно від спеціальності. Особливості інженерно-авіаційного забезпечення авіації Національної гвардії України. Особливості інженерно-авіаційного забезпечення авіації Державної прикордонної служби України. Особливості інженерно-авіаційного забезпечення авіації Державної служби України з надзвичайних ситуацій.	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН-04. Використовувати принципи формування трудових ресурсів, виявляти резерви та забезпечувати ефективність праці співробітників. ПРН-08. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПРН-09. Аналізувати основні історичні етапи розвитку предметної області спеціальності. ПРН-10. правових та законодавчих актів України у сфері авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів. ПРН-17. Розуміти і вдосконалювати структуру управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту об'єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів.

	ПРН-18. Знати призначення, специфіку та вміти аналізувати роботу структурних підрозділів авіаційних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, цеху), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.
Критерії оцінювання результатів навчання	Отримати не менше 4 позитивних оцінок під час навчальних занять. Підготувати реферат. Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками

70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. У чому полягають завдання Національної поліції?
2. Які структури входять до складу Національної гвардії України?
3. Які структури входять до складу Державної прикордонної служби України?
4. Які завдання поставлено перед Центром авіаційного забезпечення Національної поліції України?
5. Які функції виконує Центр авіаційного забезпечення Національної поліції України?
6. Які завдання поставлено перед Системою авіаційної безпеки населення?
7. Які завдання вирішують за допомогою вертолітних підрозділів МВС?
8. Розкрити поняття «Аеромедична евакуація».

9. У чому полягає різниця типового ПС і ПС у медичному варіанті?
10. Якими є умови планування аеромедичних місій з транспортування пацієнтів вертольотом в умовах безпосередньої близькості до лінії бойових дій?
11. Якими є загальні вимоги до ПС для аеромедичної евакуації?
12. Які проблеми постали перед вертолiтними загонами під час ліквідації аварії на ЧАЕС?
13. Які вантажі перевозили вертольоти під час ліквідації аварії на ЧАЕС?
14. Яким чином виконувалось розвантаження вертольотів під час ліквідації аварії на ЧАЕС?
15. У чому полягають стратегічні завдання вертольотів в районі проведення оперативно-профілактичних заходів та прилеглих районах з метою забезпечення публічної безпеки і порядку?
16. Яким чином можна використовувати гелікоптер для контролю натовпу?
17. Яким обладнанням оснащують поліцейський гелікоптер, який призначено для забезпечення публічної безпеки і порядку?
18. Які типові функції виконують поліцейські гелікоптери у США?
19. Завдання, які виконує авіація у складі Держприкордонслужби?
20. Технічні вимоги до БПЛА, що використовуються у Держприкордонслужбі України?
21. Які функції виконують гелікоптери у складі поліції на воді?
22. Які функції виконує УАПВ?
23. З якою метою можна використовувати БПЛА у у складі поліції на воді?
24. Якими є основні завдання використання БПЛА у правоохоронних органах світу?
25. Яким чином у світі борються з правопорушеннями з боку БПЛА?

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна та наукова література:

1. Організація аеромедичної евакуації пацієнтів вертольотами в умовах військових дій на сході України. URL: https://www.researchgate.net/publication/345913675_Organizacia_aeromedicnoi_evakuacii_pacientiv_vertolotami_v_umovah_vijskovih_dij_na_shodi_Ukraini
2. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/371/1/0011.pdf>
3. Білоус В. В. Особливості впровадження в криміналістичну практику безпілотних літальних технологій, апаратів і систем. Национальный юридический журнал: Теория и практика. 2016. № 5. С. 170–175.
4. Кобець М. В. Поняття та правові підстави застосування безпілотних летальних апаратів у правоохоронних органів. Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності: тези Всеукраїнської наук.-практич. конференції (03 берез. 2017 р., м. Хмельницький). Хмельницький: Нац. акад. держ. прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, 2017. С. 796–798.
5. Споришев К. О., Луньов О. Ю., Матросов М. В. Порядок планування раціонального застосування розвідувальних безпілотних літальних апаратів під час виконання завдань із припинення масових заворушень силами Національної гвардії України. Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського.

Серія: Державне управління. 2018. № 6. С. 100–105.

6. Москаленко О.І. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців / Москаленко О.І.; М-во освіти і науки України, Кіровоград. льотна акад. Нац. авіац. ун-ту. - Кіровоград : Ексклюзив-Систем, 2016. - 590 с. : іл., табл. - Бібліограф.: с. 447-486.

Нормативно-правові акти:

1. ЗАКОН УКРАЇНИ Про органи внутрішніх справ. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH1Z500G>
2. Стаття 13. Загальна система поліції. URL: https://protocol.ua/ru/pro_natsionalnu_politsiyu_stattya_13/
3. Стратегія розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року № 1023-р // Верховна Рада України; офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80>
4. Про організацію та проведення аеромедичної евакуації повітряними суднами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-18#Text>
5. Про організацію та проведення аеромедичної евакуації повітряними суднами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-18#Text>
6. ПРАВИЛА пошуково-рятувального забезпечення польотів державної авіації України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0175-17#Text>
7. ПОЛОЖЕННЯ про Національну систему пошуку і рятування на морі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2022-%D0%BF#Text>
8. Положення про єдину державну систему цивільного захисту. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 р. №11. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>
9. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку. Наказ Міністра внутрішніх справ України від 10 серпня 2016 р., № 773. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16>
10. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 25. Ст. 180.
11. Про затвердження Правил авіаційного пошуку та рятування в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-06#Text>
12. Про заходи щодо вдосконалення організації та проведення авіаційних робіт з пошуку і рятування. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1037-2012-%D0%BF#Text>
13. НАКАЗ МВС України N 279 від 16.03.2015 Про затвердження Правил авіаційного пошуку і рятування в Україні.

URL: <https://ips.ligazakon.net/document/re26809?an=1>

14. Накази Національної поліції України. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>
15. Положення про Управління організації діяльності підрозділів поліції на воді та повітряної підтримки Національної поліції України.
URL: https://dostup.pravda.com.ua/request/polozhiennia_pro_upravlinnia_org_2
16. Про організаційно-штатні зміни в Національній поліції : Наказ Національної поліції України від 21.07.2017 № 744.
17. Наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026 "Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису". 2018 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19>
18. Інструкція із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису : Наказ МВС України від 18.12.2018 р. № 1026, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 січня 2019 р. за № 28/32999.
19. Наказ Управління державної охорони України №210 від 27.05.2011 року Про затвердження Порядку забезпечення безпеки посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона у місцях постійного та тимчасового перебування. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0700-11>
20. Наказ Мінінфраструктури України «Про затвердження Правил сертифікації технічних засобів захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання»; від 26.05.2014 №214. Зареєстровано: Мін'юст України від 13.06.2014 №619/25396.
21. Правила інженерно-авіаційного забезпечення державної авіації України. Затверджено наказом Міністерства оборони України від 05.07.2016 № 343.
22. ПРАВИЛА пошуково-рятувального забезпечення польотів державної авіації України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0175-17#Text>
23. ПОЛОЖЕННЯ про Національну систему пошуку і рятування на морі.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2022-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Організаційна структура, завдання та функції Міністерства внутрішніх справ. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/law/10122/>
2. Структура. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/ministry/struktura>
3. Міністерство внутрішніх справ України URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%96%D1%85_%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8
4. Єдиний загальнодержавний ресурс публічних законодавчих та нормативно-правових актів, які регламентують діяльність поліції. URL:

<http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>

5. Авіація МВС України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/ministry/projekti-mvs/aviaciya-mvs-ukrayini/aviaciya-mvs-ukrayini-4>
6. AVIATION MEDICAL EVACUATION. URL: <https://ukrcopter.com/en/page-aeromedical-evacuation>
7. Aeromedical Evacuation Training System. URL: <https://www.cae.com/defense-security/what-we-do/training-systems/aeromedical-evacuation-training-system/>
8. 14. AEROMEDICAL EVACUATION. Experiences of the Indonesian Armed Forces /TNI. URL: <https://military-medicine.com/article/3665-aeromedical-evacuation.html>
9. Українські рятувальні операції на французьких гвинтокрилах. URL: <https://www.unian.ua/multimedia/video/news/10026620-ukrainskie-spasatelnye-operacii-na-francuzskih-vertoletah.html>
10. Авіація Нацгвардії. URL: <http://ngu.in.ua/peaceoperations.tilda.ws/aviationguard>
11. Роль і місце органів системи МВС. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18927/1/%D0%A7%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D1%8C_%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf
12. Борти-ліквідатори аварії на ЧАЕС на інфографіці луцького дизайнера. URL: <https://history.rayon.in.ua/news/246142-borti-likvidatori-avariyi-na-chaes-na-infografitsi-lutskogo-dizainera>
13. Використання БПЛА в пошуково-рятувальних операціях та надзвичайних ситуаціях. URL: <https://skyeton.com/our-blog/vikoristannya-bpas-v-poshukovo-ryatuvalnih-operaciyah-ta-nadzvichajnih-situaciyah.html>
14. Безпека для громадян. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/bezpeka-ta-oborona/bezpeka-dlya-gromadyan>
15. Police department air support model proposal. URL: <http://www.crimewise.com/library/asu.html>
16. This is What Police Helicopters Actually Do! URL: <https://pilotteacher.com/what-do-police-helicopters-actually-do/>
17. Police Helicopters – They Can See In Your House! Or Can They? URL: <https://pilotteacher.com/police-helicopters-they-can-see-in-your-house-or-can-they/>
18. R66 Turbine Police Helicopter. URL: <https://robinsonheli.com/r66-police-helicopter-specifications/>